

Belg
worden

belg worden

Elk jaar krijgen enkele tienduizenden niet-Belgen de Belgische nationaliteit. Wie Belg kan worden en welke procedure je daarvoor moet volgen, is vastgelegd in de wet. De plaats van geboorte, de nationaliteit van de ouder(s) of de duur van het verblijf in België bepalen of iemand Belg kan worden.

Soms krijg je de Belgische nationaliteit automatisch, zonder dat je hiervoor iets moet doen. Bv. wanneer je in België geboren bent uit een Belgische ouder, of wanneer je in het buitenland geboren bent uit een Belgische ouder die zelf in België is geboren. Men spreekt in dat geval van de 'toekening' van de Belgische nationaliteit.

Wanneer je niet automatisch de Belgische nationaliteit krijgt, moet je iets ondernemen om Belg te kunnen worden. In dat geval spreekt men van de 'verkrijging' van de Belgische nationaliteit. Er zijn verschillende mogelijkheden om de Belgische nationaliteit te verkrijgen: door een nationaliteitsverklaring, door gewone nationaliteitskeuze, door een huwelijk of door naturalisatie.

Nationaliteitsverklaring

Je kan, als je meerderjarig bent, de Belgische nationaliteit krijgen door een nationaliteitsverklaring als je

- als vreemdeling geboren bent in België en je hoofdverblijfplaats hebt in België sinds je geboorte
- in het buitenland geboren bent en als ten minste één van je ouders op het ogenblik van de verklaring Belg is
- een vreemdeling bent die zijn wettelijke en hoofdverblijfplaats al minstens 7 jaar in België heeft en die op het ogenblik van de verklaring de toelating heeft om voor onbepaalde tijd in België te verblijven of er zich te vestigen

Zo'n nationaliteitsverklaring leg je af voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar je woont. Die ambtenaar bezorgt een kopie van het dossier voor advies aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg, aan de dienst vreemdelingenzaken en aan de staatsveiligheid.

De procureur des Konings kan een negatief advies geven, maar dat moet hij wel motiveren. Hij moet jou en de ambtenaar van de burgerlijke stand op de hoogte brengen. Je kan ofwel instemmen met de automatische omzetting van je verklaring tot een aanvraag voor naturalisatie, ofwel kan je het negatieve advies aankaarten bij de rechtbank van eerste aanleg.

De procureur des Konings kan natuurlijk ook een positief advies geven. Hij stuurt dan een verklaring naar de ambtenaar van de burgerlijke stand. Die moet

de nationaliteitsverklaring dan meteen inschrijven in de gemeenteregisters. Eenmaal ingeschreven in de registers, ben je Belg.

Als de procureur na vier maanden nog geen advies heeft geformuleerd, dan kan je uitgaan van een positief advies. Jouw nationaliteitsverklaring wordt dan ingeschreven in de gemeenteregisters.

Gewone nationaliteitskeuze

Je kan de Belgische nationaliteit verwerven door 'gewone' nationaliteitskeuze als je

- in België geboren bent
- in het buitenland geboren bent en een adoptieouder hebt met de Belgische nationaliteit op het moment van de keuzeverklaring
- in het buitenland geboren bent en een ouder of adoptieouder hebt die op het moment van de geboorte Belg was of geweest is
- hoofdverblijfplaats in België lag gedurende minstens een jaar vóór de leeftijd van 6 jaar, bij een persoon die het ouderlijk gezag uitoefende

Voor een keuzeverklaring moet je:

- minstens 18 zijn en niet ouder dan 22 jaar
- je hoofdverblijfplaats in België hebben tijdens de 12 maanden die aan je keuzeverklaring voorafgaan
- je hoofdverblijfplaats in België hebben gehad op de leeftijd van 14 tot 18 jaar, of gedurende minstens 9 jaar

Die laatste voorwaarde is niet vereist als op het moment van de geboorte, een ouder of adoptieouder Belg was of geweest was. Het verblijf in het buitenland kan worden gelijkgesteld met een verblijf in België als je het bewijs levert dat je tijdens de vereiste periode (de leeftijd van 14 tot 18 jaar of gedurende minstens 9 jaar) 'werkelijke banden' met België had. 'Werkelijke banden' kan je aantonen via regelmatige reizen, zakenrelaties, contact met familie of vrienden, bezit van onroerend goed, kennis van één of meer landstalen enz. De wet preciseert niet wat je onder 'werkelijke banden' moet verstaan. Het parket van de rechtbank van eerste aanleg in Brussel moet dit beoordelen. Aan de keuzeverklaring voeg je best een afzonderlijke mededeling toe voor de procureur des Konings om je werkelijke banden met België te verduidelijken.

Je moet de keuzeverklaring afleggen voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van je hoofdverblijfplaats. Als die hoofdverblijfplaats in het buitenland ligt, leg je de verklaring af in het consulaat of in de ambassade van België in dat land. Het consulaat of de ambassade bezorgen de verklaring voor advies aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel. Voor de rest geldt dezelfde procedure als voor de nationaliteitsverklaring.

Huwelijk

Als je trouwt met iemand die Belg is, word je niet automatisch Belg. Je moet op het ogenblik van de aanvraag samenwonen met de Belgische huwelijkspartner en jullie moeten ofwel

- minstens 3 jaar in België samenwonen
- minstens 6 maanden in België samenwonen én de buitenlandse huwelijkspartner moet op het moment van de aanvraag al minstens 3 jaar de toestemming hebben om voor minstens 3 maanden in België te verblijven of er zich te vestigen

Je moet een verklaring afleggen voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente. Dat gaat volgens dezelfde procedure als voor de nationaliteitsverklaring en voor de gewone nationaliteitskeuze.

Als de hoofdverblijfplaats van de echtgenoten in het buitenland ligt, moet je de verklaring afleggen in de ambassade of in het consulaat van België in dat land. De ambassade of het consulaat informeren het parket van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel voor advies. Let op: in dit geval moet de buitenlandse huwelijkspartner een aanvraag indienen om het 'leven in gemeenschap in het buitenland' gelijk te schakelen met dat in België. Hij of zij moet ook kunnen bewijzen dat hij of zij 'werkelijke banden' met België heeft. De procedure verloopt zoals bij de gewone nationaliteitskeuze.

Naturalisatie

Je kan, als je meerderjarig bent, ook Belg worden door naturalisatie. Dat kan als je sinds 3 jaar je hoofdverblijfplaats in België hebt (2 jaar voor staatlozen en erkende vluchtelingen).

Zo'n naturalisatieaanvraag richt je rechtstreeks aan de Kamer van volksvertegenwoordigers of aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van

belg worden

de gemeente van je hoofdverblijfplaats. De Kamer of de gemeente bezorgt je een verklarende folder en een aanvraagformulier.

Als je hoofdverblijfplaats in het buitenland ligt, dan moet je de verklaring indienen bij de ambassade of bij het consulaat van België in dat land. Die diensten informeren de Kamer van volksvertegenwoordigers in België.

Let op: je kan een verblijf in het buitenland gelijkstellen met een verblijf in België, als je kan bewijzen dat je 'werkelijke banden' met België had gedurende de vereiste periode, net zoals bij de gewone nationaliteitskeuze en huwelijkskeuze. Bij de verklaring moet je een afzonderlijke mededeling toevoegen voor de Kamer van volksvertegenwoordigers waarin je je werkelijke banden met België aantoont.

Als het dossier volledig is, bezorgt de ambtenaar van burgerlijke stand de vraag aan de Kamer van volksvertegenwoordigers. De Kamer beslist aan de hand van het reglement of je al of niet de Belgische nationaliteit krijgt. Het parket van de rechtbank van eerste aanleg, de dienst vreemdelingenzaken en de staatsveiligheid worden geraadpleegd. Zij krijgen vier maanden de tijd om een advies te formuleren. De naturalisatieakte kan je gelijk stellen aan een wet. Je bent Belg op de dag waarop deze 'wet' verschijnt in het Belgisch Staatsblad.

Minderjarigen

Niet-Belgen kunnen met een speciale verklaring de Belgische nationaliteit aanvragen voor hun kinderen, jonger dan 12 jaar. Voorwaarde is wel dat die kinderen in België geboren zijn, er sinds hun geboorte wonen en dat hun ouders al 10 jaar in België wonen. De procedure is dezelfde als die van de nationaliteitsverklaring. Maar de speciale verklaring wordt niet automatisch in een naturalisatieaanvraag omgezet.

Ook als je in het buitenland geboren bent uit een Belgische ouder die zelf ook in het buitenland geboren is, krijg je niet automatisch de Belgische nationaliteit. Je Belgische ouder moet hiervoor een verklaring afleggen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar jij of je ouder woont. Als één van jullie in het buitenland woont, kan de verklaring ook afgelegd worden bij de Belgische ambassade of consulaat in dat land. De verklaring wordt vermeld op je geboorteakte die wordt overgeschreven in het bevolkingsregister. Vanaf deze overschrijving ben je Belg.

belg worden

Als je jonger bent dan 18 jaar en je buitenlandse ouders verwerven de Belgische nationaliteit dan word je automatisch op hetzelfde moment Belg, of je nu in België woont of niet. Voorwaarde is wel dat je ouders volgens het Belgische recht het ouderlijk gezag gezamenlijk uitoefenen. In de meeste gevallen behoud je tegelijk ook je oorspronkelijke nationaliteit.

Dubbele nationaliteit

Als je in België geboren bent en je ouders hebben niet de Belgische nationaliteit dan heb je in principe dezelfde nationaliteit als je ouders (tenzij de wetgeving in het land van herkomst van je ouders dit anders bepaalt). Als je ouders een verschillende nationaliteit hebben, kiezen zij één van beide nationaliteiten bij de aangifte van je geboorte. Ons land schrijft een kind in onder één nationaliteit. Een kind kan meerdere nationaliteiten hebben als het land of de landen van herkomst van de ouders het kind als onderdaan erkennen.

Als je ouders hebt met verschillende nationaliteiten, van wie één in België is geboren en Belg is, krijg je als kind automatisch de Belgische nationaliteit, ongeacht het land waar je geboren bent. Je krijgt de dubbele nationaliteit als de wetgeving van het andere land dit toestaat. Als je geboren bent in een land dat het 'recht van de plaats van geboorte' toepast, en als geen van beide ouders onderdaan is van dat land wegens verschillende nationaliteiten, kan je als kind zelfs drie nationaliteiten hebben. De Belgische overheid beschouwt je dan als Belg.

Als je in België geboren bent uit allochtone ouders, krijg je automatisch de Belgische nationaliteit. Voorwaarde is dat minstens één van de ouders in België geboren is. Voor één van beiden moet België gedurende minstens vijf van de tien jaar die aan de geboorte voorafgingen de hoofdverblijfplaats geweest zijn. Je kan als kind meerdere nationaliteiten hebben als het land of de landen van herkomst van je ouders hen als onderdaan beschouwen.

Je kan als niet-Belg ook de dubbele nationaliteit krijgen als je de Belgische nationaliteit verwerft, b.v. door naturalisatie of huwelijk, en tegelijk je oorspronkelijke nationaliteit wil behouden. Ook hier is het de wetgeving van het land van herkomst die bepaalt of je die oorspronkelijke nationaliteit al dan niet kan behouden.

Op 9 juni 2007 trad de wet op de dubbele nationaliteit in werking. Je verliest de Belgische nationaliteit niet automatisch als je vrijwillig een andere nationaliteit aanneemt. Deze wet vereist geen enkele specifieke formaliteit, zoals een verklaring bij de gemeente of een diplomatieke post in het buitenland. Maar de wet heeft geen enkele terugwerkende kracht. Als je vroeger de Belgische nationaliteit kwijtspeelde, krijg je die niet automatisch terug. Je moet daarvoor een verzoek aan de rechtbank richten. De regeling geldt voor alle landen, behalve als je vrijwillig de nationaliteit aanneemt van Denemarken, Frankrijk, Groot-Brittannië, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Spanje (omdat het Verdrag van Straatsburg van 6 mei 1963 bepaalt dat je maar één nationaliteit mag hebben).

Adressen en websites

www.dekamer.be (klik op 'Hoe word ik Belg?')

www.diplomatie.be (klik op 'Diensten' en daarna op 'Burgerlijke stand')

Voor algemene informatie over de nationaliteit:

FOD Justitie

Dienst Nationaliteit

Waterloolaan 115 - 1000 Brussel - 02/542.65.11

info@just.fgov.be en www.just.fgov.be

Voor vragen over de verblijfsreglementering en over individuele dossiers

FOD Binnenlandse Zaken - Dienst Vreemdelingenzaken

World Trade Center - Tower II

Antwerpsesteenweg 59 B - 1000 Brussel - 02/206.15.99

www.dofi.fgov.be

In verband met de dubbele nationaliteit wend je je tot de Belgische ambassade of het Belgische consulaat van je hoofdverblijfplaats in het buitenland of tot de burgerlijke stand van je gemeente.

FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en

Ontwikkelingssamenwerking - Dienst Nationaliteit

Karmelietenstraat 15 - 1000 Brussel - 02/501.81.11

www.diplomatie.be

Verder vind je ook informatie bij:

Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding (CGKR) - klachtenlijn

Koningsstraat 138 - 1000 Brussel – 02/212.30.00

epost@cntr.be en www.diversiteit.be

Vlaams Minderhedencentrum

02/205.00.55

Juridische.helpdes@vmc.be en www.vmc.be/vreemdelingenrecht

en www.vreemdelingenrecht.be

Specifiek over de rechten van minderjarige vreemdelingen heeft de Kinderrechtswinkel een folderreeks uitgegeven. Acht folders verduidelijken telkens één belangrijk aspect van het vreemdelingenrecht (zoals de opvang van minderjarige vreemdelingen, onderwijs voor minderjarige vreemdelingen, procedures die kunnen gevoerd worden met het oog op het bekomen van verblijfsrecht in België,...

De volledige folderreeks kan in pdf gedownload worden van op de website van de Kinderrechtswinkel : www.kinderrechtswinkel.be

JIP

En dan is er ook nog het JIP!

Wil je meer uitleg over dit thema? Wil je één van de vermelde websites of folders bekijken? Loop dan binnen in het JIP of jongereninformatiepunt. Je kan er terecht met vragen of problemen in verband met wonen, werk, seks, relaties, sport, jeugdverenigingen, vorming, drugs, geld, cultuur, toerisme, mobiliteit, gezondheid, onderwijs, geweld enz.

In een JIP kan je zelf informatie opzoeken, maar je bent er ook welkom voor een gesprek. Als je wil, zoekt de JIP-medewerker mee naar een antwoord op je vraag of een oplossing voor jouw probleem. Heb je verder advies, hulp of begeleiding nodig, dan word je doorverwezen naar een persoon of dienst die je verder kan helpen.

Voor het adres en telefoonnummer van een JIP in de buurt: zie www.jips.be.

Vlaams InformatiePunt Jeugd vzw

Zuidlaan 25 • 1000 Brussel

www.jips.be